

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (RP 58/2026 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Sami Aalto, finansministeriet
- specialsakkunnig Henriikka Kokkola, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Kari Hämäläinen, justitieministeriet
- direktör Mikko Pitkänen, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- ledande expert Roni Roihankorpi, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- enhetschef Virpi Tuulaniemi, Transport- och kommunikationsverket
- direktör för företagsansvar och samhällsrelationer Anna Storm, Posti Group Abp
- Chief Compliance Officer Päivi Rokkanen, Posti Group Abp
- professor Olli Mäenpää.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- riksdagens justitieombudsmans kansli
- kommunikationsministeriet
- dataombudsmannens byrå
- Svenska Finlands folkting
- Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf
- Teknologiindustrin rf.

Inget yttrande av

- Kivra Oy.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster ändras.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Syftet med propositionen är att de elektroniska delgivningar som myndigheterna sänder till den meddelandeförmedlingstjänst som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar ska kunna visas för dem som använder tjänsten inte enbart i meddelandeförmedlingstjänstens användargränssnitt (tjänsten Suomi.fi-meddelanden) utan också i digitala tjänster som tillhandahålls av privata aktörer. Enligt propositionen ska lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster i fortsättningen innehålla en definition av ett visningsprogram. Med visningsprogram ska i förslaget avses en digital tjänst som fungerar som användargränssnitt till meddelandeförmedlingstjänsten. Till lagen fogas en förtydligande bestämmelse som gäller serviceproducentens, nämligen Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas, uppgift att tillhandahålla ett visningsprogram samt en bestämmelse om att den berörda biträdande offentliga förvaltningsuppgiften kan anförtros en annan tjänsteleverantör genom avtal. Avsikten är att Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska tillhandahålla ett visningsprogram även om en tjänsteleverantör tillhandahåller ett visningsprogram med stöd av avtal. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om de allmänna kraven på de tjänsteleverantörer som tillhandahåller visningsprogram, om avtalets minimiinnehåll, om samarbetskyldighet samt om störningssituationer och tillsyn.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering främjar propositionen Finlands stegvisa övergång till att prioritera digitala tjänster som kanal för att uträtta ärenden hos myndigheter. Genom propositionen gör man det dessutom möjligt att på ett kostnadseffektivt sätt visa myndighetsdelgivningar i privata digitala posttjänster.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 juli 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänna synpunkter

De ändringar som nu föreslås i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016, lagen om stödtjänster) gör det möjligt att i fortsättningen sända myndigheternas delgivningar också till privata digitala posttjänster. De föreslagna ändringarna baserar sig på regeringsprogrammet, där det fastställts att Finland stegvis övergår till att prioritera digitala tjänster som kanal för att uträtta ärenden hos myndigheter och att regeringen utreder ett kostnadseffektivt sätt att möjliggöra att myndighetspost sänds till privata digitala posttjänster.

I och med den lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet som trädde i kraft den 14 april 2026 (FvUB 1/2026 rd — RP 124/2025 rd) kan myndigheternas delgivningar i första hand sändas elektroniskt till de kunder inom förvaltningen som har möjlighet att ta emot elektronisk delgivning. Det centrala innehållet i lagstiftningen är att det, med vissa undantag, på myndighetsinitiativ öppnas ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten (Suomi.fi-konto) åt en myndig person, när han eller hon identifierar sig i en e-tjänst inom den offentliga förvaltningen. Därefter kan myndigheterna sända elektroniska delgivningar till kontot i meddelandeförmedlingstjänsten utan personens uttryckliga samtycke. Delgivningen kan också sändas till myndighetens e-tjänst (t.ex. MittKanta, FPA:s e-tjänst och MinSkatt) eller till någon

Betänkande FvUB 14/2026 rd

annan elektronisk adress. Denna allmänna lagstiftning har kompletterats med särskilda bestämmelser som gäller Skatteförvaltningen och Tullen (FvUB 11/2026 rd — RP 28/2026 rd).

Syftet med den aktuella propositionen är att de elektroniska delgivningar som myndigheterna sänder till den meddelandeförmedlingstjänst som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar framöver ska kunna visas för användaren också i digitala tjänster som tillhandahålls av privata aktörer. Syftet är att bidra till att medborgarna får en högklassig användarupplevelse och möjlighet att välja vilken tjänst de använder för mottagande av delgivningar. Dessutom är syftet att skapa förutsättningar för nya digitala affärsmodeller, en starkare digital tillväxtmiljö och innovationer. Ett ytterligare syfte är att elektronisk post från såväl myndigheter som privata avsändare i regel kan tas emot i en enda tjänst.

Förvaltningsutskottet välkomnar allmänt målen att öka den elektroniska delgivningen. Övergången till elektronisk delgivning i myndigheternas verksamhet gör behandlingen av ärenden snabbare, förbättrar informationssäkerheten, minskar den administrativa bördan och minskar arbetsmomenten. Den föreslagna regleringen är emellertid förenad med sådana risker som hänför sig till tillgodoseendet av kundernas rättsskydd och som måste kunna minimeras. Utskottet anser det vara viktigt att myndigheternas elektroniska kommunikationskanaler är så tydliga och enhetliga som möjligt. Samtidigt är det viktigt att se till att det finns tillräckligt med digitalt stöd och andra kanaler för att utträta ärenden.

Utskottet betonar att delgivningsförfarandet är en central del av behandlingen av ett förvaltningsärende. Bestämmelser om delgivning av förvaltningsbeslut och andra handlingar finns i förvaltningslagen (434/2003), där det bland annat finns allmänna bestämmelser om myndigheters delgivning och om förfarandet vid delgivning. Bestämmelser om elektronisk delgivning finns särskilt i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003, nedan lagen om elektronisk kommunikation), som är en allmän lag om elektronisk kommunikation där det föreskrivs om myndigheternas och deras kunders rättigheter, skyldigheter och ansvar vid elektronisk kommunikation.

De ändringar som nyligen gjorts i lagen om elektronisk kommunikation och lagen om stödtjänster gör det på det sätt som sägs ovan möjligt att prioritera elektronisk delgivning med de begränsningar som anges i lagen. Ändringarna är centrala med tanke på de bestämmelser som nu föreslås. Utskottet konstaterar att den allmänna regleringen om elektronisk delgivning, den kompletterande, särskilda regleringen för enskilda myndigheter (bl.a. Skatteförvaltningen och Tullen) och den nu föreslagna regleringen bildar en helhet som kan vara svåröverskådlig. Utskottet betonar att lagstiftningen om elektronisk delgivning ska vara så tydlig och konsekvent som möjligt ur förvaltningskundens synvinkel. Dessutom är det viktigt att myndigheten kan försäkra sig om att delgivningen genomförs på behörigt sätt.

I propositionsmotiven redogörs tämligen ingående för riskerna som hänför sig till den föreslagna regleringen. Eventuella risker för jämlikheten är framför allt kopplade till människornas varierande förmåga att använda digitala tjänster. Risker i fråga om rättsskyddet kan i sin tur föreligga om personen inte förstår vilka konsekvenser valet av visningsprogram har för mottagandet av delgivningen. Dessa risker minskas dock av att det i den föreslagna regleringen är fråga om ett arrangemang som är frivilligt för kunderna inom förvaltningen och för

Betänkande FvUB 14/2026 rd

tjänsteleverantörer. Förslaget förpliktar inte till elektronisk kommunikation och påverkar inte de personer som tar emot myndigheters meddelanden med papperspost. Det är helt frivilligt att välja en privat tjänsteleverantörs visningsprogram och det förutsätts aktiva åtgärder av personer för att välja programmet. Utskottet betonar vikten av tydlig och heltäckande kommunikation i rätt tid när regleringen genomförs. Det behövs också ändamålsenliga satsningar på rådgivning.

Utskottet fäster i detta sammanhang också vikt vid de risker i anslutning till dataskyddet som beskrivs i propositionsmotiven. Dessa risker minskas av att informationen om myndigheternas meddelanden som sökts via Suomi.fi-meddelanden inte ska sparas i privata digitala posttjänster permanent. Till denna del är det befogat att betona vikten av att de skyldigheter som följer av dataskyddslagstiftningen iaktas omsorgsfullt.

Förvaltningsutskottet föreslår vissa ändringar i lagförslaget som förtydligar regleringen. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag. Utskottet anser det vara viktigt att man följer vilka konsekvenser bestämmelserna om elektronisk delgivning har särskilt med tanke på förvaltningskundernas rättsskydd, och att de utvecklingsbehov som framkommer beaktas vid utvecklingen av lagstiftningen om elektronisk kommunikation och elektronisk delgivning.

Produktion av meddelandeförmedlingstjänsten och tillhandahållande av ett visningsprogram

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata är serviceproducent för meddelandeförmedlingstjänsten. Tjänsten används i enlighet med 8 a § i lagen om stödtjänster i användarorganisationens elektroniska delgivningsförfarande och den kan också användas för sändning och mottagande av andra elektroniska meddelanden mellan användarorganisationen och användarna. Meddelandeförmedlingstjänsten har en central roll i myndigheternas elektroniska delgivningsförfarande. I tjänsten kan vanlig och bevislig delgivning tas emot.

Flera myndigheter samt domstolar och andra rättskipningsorgan är i enlighet med 5 § 1 mom. i lagen om stödtjänster skyldiga att använda meddelandeförmedlingstjänsten. Av propositionsmotiven framgår att myndigheterna trots användningsskyldigheten inte har börjat använda meddelandeförmedlingstjänsten på ett heltäckande sätt. Olika myndigheter använder sina egna e-tjänster till exempel för att sända meddelanden och delgivningar. Exempelvis använder väldigt få kommuner tjänsten på ett heltäckande sätt. Inom välfärdsområdena används tjänsten ännu mer begränsat än inom kommunsektorn. Av propositionsmotiven framgår att fler än 400 myndigheter och andra aktörer inom den offentliga förvaltningen använder tjänsten Suomi.fi-meddelanden för att sända meddelanden till sina kunder. Antalet väntas öka i och med lagstiftningen om prioritering av elektronisk delgivning. I februari 2026 fanns det cirka 2,6 miljoner användare av Suomi.fi-meddelanden. Enligt utskottets uppgifter har Posti 2,7 miljoner registrerade användare i sin tjänst OmaPosti.

Enligt 8 f § i den föreslagna lagen om stödtjänster ska serviceproducenten tillhandahålla användarna av meddelandeförmedlingstjänsten ett visningsprogram för mottagande av elektroniska delgivningar och andra meddelanden. Med ett visningsprogram avses enligt den föreslagna 2 § 6 punkten en digital tjänst som fungerar som användargränssnitt till meddelandeförmedlingstjänsten. Ett visningsprogram kan enligt motiven vara till exempel en

Betänkande FvUB 14/2026 rd

nätjänst eller mobilapplikation. Avsikten är att användaren med hjälp av visningsprogrammet har åtkomst till elektroniska delgivningar och andra meddelanden på sitt konto i meddelandeförmedlingstjänsten.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ansvarar för tillhandahållandet av ett visningsprogram som gör det möjligt att använda meddelandeförmedlingstjänsten. Enligt propositionsmotiven svarar Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i praktiken redan nu för tillhandahållandet av ett visningsprogram genom att producera Suomi.fi-meddelanden som en webbtjänst och mobilapplikation. Genom regleringen förtydligas de uppgifter som serviceproducenten ansvarar för när även någon annan aktör i fortsättningen kan tillhandahålla ett gränssnitt till meddelandeförmedlingstjänsten. Serviceproducenten ska även framöver tillhandahålla ett visningsprogram också i det fall att producenten i enlighet med den föreslagna regleringen skulle ha anförträtt en annan tjänsteleverantör uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram.

Sakkunniga har ansett att begreppen tjänsteleverantör och annan tjänsteleverantör behöver förtydligas. Förvaltningsutskottet föreslår på det sätt som framgår av detaljmotiveringen att begreppet tjänsteleverantör definieras i 2 §. Samtidigt stryks begreppet annan tjänsteleverantör ur lagförslaget.

Överföring av uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram till en tjänsteleverantör

Det föreslås att det till lagen om stödtjänster fogas ett nytt 8 b kap. med bestämmelser om de visningsprogram som andra än serviceproducenten kan tillhandahålla i meddelandeförmedlingstjänsten, om överföringen av uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram till en tjänsteleverantör, om krav på tjänsteleverantörer, om avtalets minimiinhåll, om verksamheten vid eventuella störningar och om tillsynen över tjänsteleverantörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Serviceproducenten kan enligt det föreslagna 8 g § 1 mom. genom avtal även anförtra en annan tjänsteleverantör uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram. De uppgifter som föreslås för en sådan tjänsteleverantör är offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen, vilket framgår av propositionsmotiven. I motiven bedöms det att tillhandahållandet av ett visningsprogram är en sådan uppgift som går ut på att bistå en myndighet och som utgör en offentlig förvaltningsuppgift. Uppgiften kan genom avtal överföras på andra än myndigheter. Som det nämns i motiven har även uppgifter som går ut på att bistå myndigheten betraktats som offentliga förvaltningsuppgifter (t.ex. GrUU 55/2010 rd).

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter endast genom lag eller med stöd av lag anförtras andra än myndigheter, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och om det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt kan dock bara anförtras myndigheter.

Sakkunniga har påpekat att kravet på ändamålsenlighet är ett juridiskt villkor vars uppfyllelse måste bedömas från fall till fall varje gång en offentlig förvaltningsuppgift föreslås bli anförtrödd

Betänkande FvUB 14/2026 rd

någon utanför myndighetsorganisationen. Enligt erhållen utredning säkerställer en överlåtelse av uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram genom avtal till någon annan än en myndighet att förvaltningskunderna de facto har möjlighet att välja i vilken tjänst de vill ta emot myndigheternas elektroniska delgivningar. Möjligheten att välja tjänst kan öka antalet personer som övergår från delgivning med post till mottagande av elektroniska delgivningar, vilket gör delgivningen och förvaltningen mer effektiv. Förslaget att elektroniska myndighetsdelgivningar i meddelandeförmedlingstjänsten också ska kunna visas i privata digitala posttjänster främjar enligt erhållen utredning utvecklingen av en marknad för förmedling av elektroniska meddelanden och konkurrensen mellan företagen.

Enligt utskottets uppgifter kan det med beaktande av de synpunkter som framförs i propositionsmotiven anses nödvändigt att anförtro andra tjänsteleverantörer de föreslagna förmedlingsuppgifterna för att uppgifterna ska kunna skötas ändamålsenligt på det sätt som avses i 124 § i grundlagen. Uppgifterna kan enligt lagförslaget anförtros andra tjänsteleverantörer genom ett avtal, vars minimivillkor anges i 8 i §. Det kan i detta sammanhang och också med beaktande av bestämmelserna om avtalsvillkor anses ändamålsenligt att en uppgift som gäller tillhandahållande av ett visningsprogram anförtros på avtalsbasis. I nämnda uppgifter ingår ingen utövning av offentlig makt.

Offentliga förvaltningsuppgifter kan i enlighet med 124 § i grundlagen anförtros en annan tjänsteleverantör endast om det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Med tanke på dessa förutsättningar är det nödvändigt att tjänsteleverantören på det sätt som avses i den föreslagna 8 h § är tillförlitlig och har rätt att utöva näring i Finland. Tjänsteleverantören ska dessutom ha sådan teknisk, ekonomisk, yrkesmässig och operativ beredskap som skötseln av uppgiften förutsätter samt tillräcklig personal. Dessa krav kan anses vara centrala med tanke på uppgiftens natur. Med tanke på iakttagandet av kraven kan det också anses nödvändigt med bestämmelser på lagnivå om grunderna för att säga upp och häva ett avtal på det sätt som föreslås i 8 i §. Dessutom föreslås det i 8 l § bestämmelser om serviceproducentens skyldighet att utöva tillsyn över tjänsteleverantörerna när dessa sköter ovan nämnda uppgift.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata är på det sätt som konstateras ovan skyldig att tillhandahålla ett visningsprogram även om myndigheten genom ett avtal har överfört uppgiften på en annan tjänsteleverantör eller flera andra tjänsteleverantörer. En sådan parallell skyldighet att tillhandahålla tjänster anses motiverad särskilt med tanke på tryggheten av försörjningsberedskapen och kontinuiteten. Den ger beredskap exempelvis för situationer där en tjänsteleverantör lämnar marknaden. Syftet med regleringen är också att säkerställa att kunderna inom förvaltningen alltid har tillgång till ett visningsprogram för att ta emot myndigheternas elektroniska delgivningar. Enligt erhållen utredning kan regleringen anses vara välmotiverad med avseende på de konstitutionella förutsättningarna för överföring av offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen. Med tanke på rättsskyddet och garantierna för god förvaltning är det nödvändigt att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på tjänsteleverantörens arbetstagare när de utför den offentliga förvaltningsuppgift som avses i 8 f § 1 mom. (t.ex. GrUU 15/2019 rd, s. 4).

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Information om handlingar som delges

Förvaltningsutskottet (FvUB 1/2026 rd) och grundlagsutskottet (GrUU 59/2025 rd) har vid behandlingen av den allmänna lagstiftningen om prioritering av elektronisk delgivning betonat att en notifikation om en handling som kommit till meddelandeförmedlingstjänsten är väsentlig med tanke på delgivningens syfte.

Enligt 19 a § i den gällande lagen om elektronisk kommunikation ska myndigheterna i enlighet med 8 b § i lagen om stödtjänster underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till meddelandeförmedlingstjänsten. Serviceproducenten sänder i enlighet med 8 b § i lagen om stödtjänster också en notifikation om ett elektroniskt meddelande. Notifikationen sänds till en elektronisk adress som användaren har uppgett i meddelandeförmedlingstjänsten för sändning av notifikationer. Ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress i meddelandeförmedlingstjänsten. Serviceproducenten informerar användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress. I propositionen föreslås inga ändringar i bestämmelserna som gäller notifikation.

Utskottet anser det vara viktigt att ansvaret för att sända en notifikation även i fortsättningen ligger hos myndigheten. Enligt propositionsmotiven är det meningen att notifikationens standardinnehåll ändras så att det ur det framgår att delgivningen kan läsas såväl i det visningsprogram som serviceproducenten tillhandahåller (Suomi.fi-meddelanden) som i någon annan digital posttjänst som användaren valt. Avsikten är att göra det möjligt att sända notifikationen också till den elektroniska adress som tjänsteleverantören har blivit underrättad om. Dessutom kan meddelanden som skickas av en tjänst som en privat aktör tillhandahåller vara alternativ till notifikationen. En notifikation som sänds av tjänsteleverantören avlägsnar dock inte skyldigheten av meddelandeförmedlingstjänstens serviceproducent enligt lagen att sända en notifikation till den elektroniska adress som användaren uppgett.

Enligt utskottet är det nödvändigt att notifikationsförfarandet är så tydligt som möjligt för kunderna inom förvaltningen och också för myndigheten. Det är också i övrigt viktigt att säkerställa att användaren av meddelandeförmedlingstjänsten alltid får information om en handling inkommit, och den föreslagna regleringen ökar inte möjligheterna till rättsförluster och äventyrar inte heller rätten till god förvaltning. Delgivningen ska kunna säkerställas också vid eventuella störningar.

DETALJMOTIVERING

2 §. Definitioner. I propositionen föreslås en ny 6 punkt med en definition av visningsprogram. Serviceproducenten definieras i 2 punkten i den gällande paragrafen och med serviceproducenten avses en producent av stödtjänster, det vill säga i praktiken i detta sammanhang Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, som producerar och utvecklar exempelvis meddelandeförmedlingstjänsten. Under utskottets sakkunnigutfrågning har det fästs uppmärksamhet vid att "tjänsteleverantör" eller "annan tjänsteleverantör" inte har definierats i lagförslaget. Begreppen definieras inte heller i den gällande lagen.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Utskottet konstaterar att den föreslagna lagen har andra rättsverkningar för serviceproducenter som samtidigt också är tjänsteleverantörer, än för de tjänsteleverantörer som serviceproducenten har anförtrott uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram. I det föreslagna 2 b kap. definieras uttryckligen grunderna för rättigheterna och skyldigheterna samt de offentliga förvaltningsuppgifterna för andra tjänsteleverantörer än sådana som tillhandahåller tjänster i egenskap av serviceproducenter. En sådan annan tjänsteleverantör är i praktiken någon annan än en myndighet medan en serviceproducent som verkar som tjänsteleverantör är en myndighet.

Utskottet anser utifrån inkommen utredning att begreppen tjänsteleverantör och annan tjänsteleverantör enligt de föreslagna bestämmelserna lämnar rum för tolkning när det gäller lagstiftningens rättsverkningar. Utskottet konstaterar att det till serviceproducentens uppgifter hör att tillhandahålla ett visningsprogram i enlighet med den föreslagna 8 f §. Bestämmelserna om tjänsteleverantörer i kap. 2 b gäller sådana aktörer som en serviceproducent har anförtrott uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram. Enligt erhållen utredning finns det inget behov av att i bestämmelserna särskilja den tjänsteleverantörsroll som ingår i serviceproducentens uppdrag, vilket innebär att begreppet annan tjänsteleverantör kan strykas. Således kan begreppet tjänsteleverantör i lagen användas om en aktör som serviceproducenten genom avtal har anförtrott uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram.

Utifrån det som sägs ovan föreslås utskottet att paragrafen kompletteras med en ny 7 punkt enligt vilken en tjänsteleverantör är en privat aktör som serviceproducenten enligt 8 g § har anförtrott uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram. Genom ändringen blir bestämmelserna på lagnivå mer konsekventa, exakta och noggrant avgränsade. I och med utskottets ändringsförslag måste också 8 f och 8 g § ses över. Ändringen inverkar också på ingressen.

8 f §. Tillhandahållande av ett visningsprogram. Utskottet hänvisar till det som sägs ovan i motiveringen till 2 §. Utskottet föreslår såsom konstateras ovan att 2 § kompletteras med en ny 7 punkt med en definition av tjänsteleverantör. Således är det motiverat att i 8 f § 2 mom. använda ”tjänsteleverantör” i stället för ”annan tjänsteleverantör”.

8 g §. Överföring av uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram till en tjänsteleverantör. Utskottet hänvisar till det som sägs ovan i motiveringen till 2 §. Utskottet föreslår såsom konstateras ovan att 2 § kompletteras med en ny 7 punkt med en definition av tjänsteleverantör. Således är det motiverat att i 8 g § 1 mom. använda begreppet ”tjänsteleverantör” i stället för ”annan tjänsteleverantör”.

8 k §. Störningar i meddelandeförmedlingstjänsten eller ett visningsprogram. Paragrafen innehåller bestämmelser om nödvändiga krav på förfaranden vid fel och störningar när det gäller serviceproducenten för meddelandeförmedlingstjänsten och tjänsteleverantörerna för de visningsprogram som anslutits till meddelandeförmedlingstjänsten samt om anmälningskyldigheter vid fel och störningar. Syftet är att säkerställa att meddelandeförmedlingstjänsten fungerar och är säker och att behövliga korrigerande åtgärder inleds snabbt också i dessa situationer.

Utskottet noterar att den föreslagna lagen inte innehåller några särskilda bestämmelser om rättsskyddet för förvaltningskunder, det vill säga de som använder en tjänst. Enligt erhållen

Betänkande FvUB 14/2026 rd

utredning är det motiverat att i lagen särskilt föreskriva om användarens rätt att få ett ärende som gäller en störning eller andra brister i användningen av tjänsten behandlat av tillsynsmyndigheten, exempelvis genom en störningsanmälan eller ett yrkande om rättelse i enlighet med 18 § i den gällande lagen.

Förvaltningsutskottet föreslår att det till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket användaren av ett visningsprogram kan göra en störningsanmälan till tjänsteleverantören om det visningsprogram som denne tillhandahåller. Tjänsteleverantören ska behandla anmälan utan dröjsmål och vid behov vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa störningen. Ändringen stärker användarens rättsskydd. Det föreslagna 4 mom. i propositionen blir därmed 5 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 58/2026 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) 2 § 5 punkten och fogas till 2 § nya 6 och 7 punkter samt till lagen en ny 8 f § och ett nytt 2 b kap. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 5) användare en person som i egenskap av kund inom förvaltningen använder stödtjänster,
 - 6) visningsprogram en digital tjänst som fungerar som användargränssnitt till meddelandeförmedlingstjänsten,
 - 7) tjänsteleverantör en privat aktör som serviceproducenten enligt 8 g § har anförtrott uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

8 f §

Tillhandahållande av ett visningsprogram

Serviceproducenten ska tillhandahålla användarna av meddelandeförmedlingstjänsten ett visningsprogram för mottagande av elektroniska delgivningar och andra meddelanden.

Serviceproducenten ska tillhandahålla visningsprogrammet även om uppgiften att tillhandahålla ett sådant även har anförtrots en ~~annan~~-tjänsteleverantör eller flera tjänsteleverantörer genom ett avtal som ingåtts med stöd av 8 g §.

Serviceproducenten öppnar en vy till användarens konto i meddelandeförmedlingstjänsten i tjänsteleverantörens visningsprogram, om användaren i det register som avses i 11 § har uppgett detta visningsprogram som det visningsprogram som användaren använder.

2 b kap.

Tjänsteleverantörens visningsprogram

8 g §

Överföring av uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram till en tjänsteleverantör

Serviceproducenten kan genom avtal även anförtro en ~~annan~~-tjänsteleverantör den i 8 f § 1 mom. avsedda uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram.

På tjänsteleverantörens arbetstagare tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför den i 8 f § 1 mom. avsedda uppgiften. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

När en tjänsteleverantör och en person som är anställd hos tjänsteleverantören utför den uppgift som avses i 8 f § 1 mom. tillämpas på deras tystnadsplikt det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

8 h §

Krav på tjänsteleverantörer

En tjänsteleverantör ska vara tillförlitlig och ha rätt att utöva näring i Finland enligt vad som föreskrivs i näringsverksamhetslagen (565/2023). Tjänsteleverantören ska dessutom ha sådan teknisk, ekonomisk, yrkesmässig och operativ beredskap som skötseln av uppgiften förutsätter samt tillräcklig personal.

En sådan tjänsteleverantör kan inte anses vara tillförlitlig som är försatt i näringsförbud eller under de senaste fem åren har meddelats näringsförbud eller dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för ett allvarligt brott mot bestämmelser eller föreskrifter som gäller arbetsförhållanden, utövande av näring, bokföring eller skuldförhållanden eller som under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff för något annat allvarligt brott som kan antas inverka på tillförlitligheten eller visa på uppenbar olämplighet för den uppgift som avses i 8 f § 1

Betänkande FvUB 14/2026 rd

mom. Bedömningen av en tjänsteleverantörs tillförlitlighet gäller personer som har bestämmande inflytande hos tjänsteleverantören samt personer som utför den uppgift som avses i 8 f § 1 mom.

8 i §

Avtal om tillhandahållande av ett visningsprogram

I ett avtal med en tjänsteleverantör ska det åtminstone avtalas om

- 1) avtalsperioden, inledande av verksamheten och avtalets upphörande under pågående avtalsperiod,
- 2) andra än lagstadgade krav på det visningsprogram som tjänsteleverantören tillhandahåller,
- 3) förfaranden som säkerställer att de som utför uppgiften att tillhandahålla ett visningsprogram har tillräckligt yrkesskicklighet.

Serviceproducenten ska i fråga om de krav som avses i 1 mom. utarbeta allmänna standardavtalsvillkor som är offentligt tillgängliga och som tjänsteleverantören ska förbinda sig till att iakttä i avtalet, samt hålla villkoren uppdaterade.

Tjänsteleverantören ska innan avtal ingås ge serviceproducenten en behövlig utredning om att de krav som avses i 8 h § är uppfyllda.

Serviceproducenten får säga upp eller häva avtalet, om tjänsteleverantören inte längre uppfyller de i 8 h § avsedda kraven för det eller om tjänsteleverantören väsentligt åsidosätter fullgörandet av de uppgifter som avtalats i avtalet eller annars bryter mot avtalet eller väsentligt eller upprepade gånger handlar lagstridigt.

Tjänsteleverantören ska utan dröjsmål informera serviceproducenten om sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka väsentligt på skötseln av de uppgifter som anförtrotts tjänsteleverantören.

8 j §

Samarbetskyldighet

Tjänsteleverantörerna och serviceproducenten ska samarbeta för att säkerställa meddelandeförmedlingstjänstens och visningsprogrammets funktion.

8 k §

Störningar i meddelandeförmedlingstjänsten eller ett visningsprogram

Om ett informationssystem som använts för produktionen av meddelandeförmedlingstjänsten eller av ett visningsprogram orsakar olägenhet för funktionen eller informationssäkerheten hos meddelandeförmedlingstjänsten eller det visningsprogram som anslutits till den tjänsten, ska den som svarar för det informationssystem som orsakat olägenheten omedelbart vidta åtgärder för att rätta till situationen. Vid behov kan serviceproducenten eller tjänsteleverantören koppla bort sitt informationssystem från det system som förvaltas av den andra. Det informationssystem som orsakat olägenheten ska kopplas tillbaka utan dröjsmål efter att det konstaterats att systemet inte längre orsakar olägenhet.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Tjänsteleverantören ska utan dröjsmål meddela serviceproducenten och användarna av visningsprogrammet, om den tjänst som tjänsteleverantören tillhandahåller är utsatt för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som gör att visningsprogrammet inte fungerar eller som väsentligt stör det eller äventyrar informationssäkerheten. I anmälan ska det uppges hur länge störningen eller hotet beräknas pågå och i den mån det är möjligt vilka åtgärder serviceproducenten och användaren av visningsprogrammet kan vidta för att skydda sig. När störningen eller hotet upphört ska tjänsteleverantören dessutom meddela detta till serviceproducenten och användarna.

Serviceproducenten ska utan dröjsmål meddela tjänsteleverantören, om meddelandeförmedlingstjänsten är utsatt för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som gör att visningsprogrammet inte fungerar eller som väsentligt stör det eller äventyrar informationssäkerheten. I anmälan ska det uppges hur länge störningen eller hotet beräknas pågå och i den mån det är möjligt vilka åtgärder tjänsteleverantören kan vidta för att skydda sig. När störningen eller hotet upphört ska serviceproducenten dessutom meddela detta till tjänsteleverantören.

Användaren av visningsprogrammet kan göra en störningsanmälan till tjänsteleverantören om det visningsprogram som denne tillhandahåller. Tjänsteleverantören ska behandla anmälan utan dröjsmål och vid behov vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa störningen. (Nytt 4 mom.)

Bestämmelser om serviceproducentens störningsanmälningar till de användarorganisationer som använder dess stödtjänster och till användarna av stödtjänsterna finns i 18 § 2 mom.

81 §

Tillsyn över tjänsteleverantörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Serviceproducenten utövar tillsyn över tjänsteleverantörerna när dessa sköter den uppgift som avses i 8 f § 1 mom.

Serviceproducenten har rätt att för fullgörandet av den tillsynsuppgift som avses i 1 mom. trots sekretessbestämmelserna av tjänsteleverantören få nödvändig information om dokument som har samband med skötseln av den uppgift som avses i 8 f § 1 mom. Informationen ska lämnas på det sätt som serviceproducenten begär.

Serviceproducenten har rätt att för tillsynsändamål företa inspektioner i en tjänsteleverantörs lokaler. Tillsynen får inte omfatta utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektion av lokaler iakttas 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Helsingfors 11.6.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd (delvis)
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Henri Helo.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Reservation 1

Reservation 1

Motivering

Regeringen föreslår att de elektroniska delgivningar som myndigheterna sänder till den meddelandeförmedlingstjänst som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar ska kunna visas för dem som använder tjänsten inte enbart i meddelandeförmedlingstjänstens användargränssnitt (tjänsten Suomi.fi-meddelanden) utan också i digitala tjänster som tillhandahålls av privata aktörer. Den föreslagna regleringen har samband med den proposition om prioritering av elektronisk delgivning som förvaltningsutskottet behandlat tidigare i år och som godkänts av riksdagen. Vi anser därför att propositionen bör bedömas som en del av den reglering om prioritering av elektronisk delgivning som förvaltningsutskottet behandlat tidigare.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att den föreslagna regleringen hotar att göra helheten ännu mer svåröverskådlig för kunderna inom förvaltningen.

Exempelvis har riksdagens justitieombudsman i sitt yttrande till utskottet uttryckt oro över ändringarnas konsekvenser. Även om det är frivilligt att ta i bruk ett privat visningsprogram, bör helheten om elektronisk delgivning vara så tydlig som möjligt ur förvaltningskundernas synvinkel. Bestämmelserna om elektronisk delgivning trädde i kraft först i april, och därför finns det ännu inga erfarenheter av den elektroniska delgivningen, som i princip gäller alla 18 år fyllda kunder inom förvaltningen. Det verkar snarare som om det inte är särskilt enkelt att på det sätt som nyligen föreskrivits i lag i större utsträckning ta i bruk Suomi.fi, och systemet förefaller vara svårbegripligt för många.

Privata visningsprogram får inte göra det svårare för kunderna att gestalta helheten av elektroniska myndighetsmeddelanden. I synnerhet personer som redan har svårigheter med att läsa elektronisk myndighetspost kan ha svårt att veta vilken applikation eller vilket visningsprogram de ska följa.

Justitieministeriet fäste i sitt yttrande till utskottet uppmärksamhet vid att den föreslagna regleringen komplicerar det elektroniska delgivningsförfarandet såväl ur förvaltningskundens som myndighetens synvinkel. Framför allt ansvarsfrågorna i anslutning till delgivningsförfarandet blir oklara ur myndighetssynvinkel. Det är problematiskt att mottagaren av en elektronisk delgivning trots att han eller hon har valt att använda en privat digital posttjänst också framöver ska få ett meddelande från meddelandeförmedlingstjänsten. Däremot är en privat tjänsteleverantör uppenbarligen inte skyldig att sända notifikationer eller över huvud taget möjliggöra en sådan funktion.

Det bör också noteras att förvaltningsutskottet i fråga om elektronisk delgivning har ansett det vara viktigt att systemet gör det möjligt för myndigheten att för egen del försäkra sig om att det elektroniska meddelandet levererats (FvUB 1/2026 rd). I fråga om privata visningsprogram är det dock inte möjligt för en myndighet att på motsvarande sätt försäkra sig om att ett elektroniskt

Betänkande FvUB 14/2026 rd
Reservation 1

meddelande har sänts, vilket är problematiskt med tanke på fullgörandet av myndighetens delgivningsskyldighet.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget.

Helsingfors 11.6.2026

Eveliina Heinäluoma sd
Saku Nikkanen sd
Juha Viitala sd
Paula Werning sd

Betänkande FvUB 14/2026 rd **Reservation 2**

Reservation 2

Motivering

Regeringen har genom lagändringar som riksdagen godkände den 11 mars 2026 tvingat medborgarna att från och med den 14 april 2026 avstå från traditionella myndighetsbrev och ta i bruk digitala postlådor. Lagstiftningen genomförs i två steg. Syftet med den nu aktuella propositionen är att de elektroniska delgivningarna som myndigheterna sänder till den meddelandeförmedlingstjänst som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar ska kunna visas för användarna inte enbart i meddelandeförmedlingstjänsten (tjänsten Suomi.fi-meddelanden) utan också i digitala tjänster som tillhandahålls av privata aktörer.

Centerns utskottsgrupp anser att det med tanke på god lagstiftningssed fortfarande är problematiskt att lagstiftning som gäller ett och samma ärende och som är betydande med tanke på medborgarnas rättsskydd behandlas i två steg. Det blir på det här sättet omöjligt för riksdagen att göra en samlad bedömning av lagarna och deras konsekvenser. Vi anser att regeringen om den så önskade kunde ha agerat också på annat sätt, eftersom de tidigare lagförslagen godkändes i riksdagen för knappt tre månader sedan.

I februari 2026 konstaterade vi i vår reservation till betänkandet om lagarna i den första fasen (FvUB 1/2026 rd) att den genomförandemodell som regeringen föreslår i fråga om prioritering av elektronisk delgivning utsätter medborgarna för alltför stora risker för rättsförluster och försvagar ställningen särskilt för dem som har det sämst ställt. Ansvar för att myndigheternas brev når fram vältras över på medborgaren, utan att medborgaren har fått kännedom om det brev som skickats till Suomi.fi-tjänsten. Anmärkningsvärt var också att alla de förbättringsförslag som vi under utskottets diskussioner lade fram i fråga om medborgarnas rättsskydd avfärdades av regeringspartierna eftersom de inte finns i regeringsprogrammet och ingen sådan beredning pågår samt för att de eventuellt skulle medföra kostnader. Förslagen gällde bland annat samtyckesbaserad elektronisk kommunikation, lagstadgat digitalt stöd och behovet av särskilda bestämmelser gällande elektronisk kommunikation. Samtliga förslag har ett direkt samband med medborgarnas rättsskydd.

Med stöd av de sakkunnigyttranden som lämnats till utskottet kan man tyvärr konstatera att den nu aktuella propositionen är en fortsättning på ett exceptionellt dåligt genomfört lagstiftningsprojekt. Propositionen ökar oklarheterna kring den grundläggande lösningen, som från början varit problematisk.

Utifrån de yttranden som justitieministeriet och riksdagens justitieombudsman lämnat samt de centrala intressentgruppernas synpunkter kan det huvudsakliga målet för den aktuella propositionen anses vara välkommet, men genomförandet är förenat med betydande juridiska, ekonomiska och funktionella risker. Det är fråga om regleringens tydlighet, ansvarsfördelningen, tillgodoseendet av rättsskyddet och de grundläggande fri- och rättigheterna samt tjänstemarknadens funktion.

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Reservation 2

Propositionen gör det elektroniska delgivningsförfarandet ännu mer komplicerat. Förfarandet är redan nu svåröverskådligt för medborgarna. De kan få viktiga myndighetsbrev i sin digitala postlåda utan att veta om det.

Förslaget att först i efterhand komplettera delgivningssystemet med privata digitala postlådor ökar antalet elektroniska kanaler, vilket splittrar informationsgången. I praktiken kan det leda till en situation där medborgarna inte vet var deras myndighetsmeddelanden finns eller vilken tjänst de aktivt bör följa. Ur kundens synvinkel är systemet varken användbart eller förutsägbart.

Det finns också allvarliga oklarheter som gäller ansvarsfördelningen. Även om det rättsliga ansvaret för delgivningarna också framöver ligger på myndigheten, försvagas myndighetens faktiska kontroll över delgivningsprocessen när privata tjänsteleverantörer först i efterhand inkluderas i systemet, vid sidan av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Myndigheten vet inte nödvändigtvis i vilken tjänst delgivningen har tagits emot eller hur den har förmedlats till användaren. Ansvarsfrågorna blir oklara i situationer där delgivningen misslyckas eller där det uppstår problem med rättsskyddet. Det finns en risk att medborgaren i slutändan får bära det fulla ansvaret och konsekvenserna till följd av bristfällig lagstiftning.

De som lämnat yttrande ansåg det vara särskilt problematiskt att delgivningen kan anses vara genomförd trots att användaren de facto inte skulle ha fått information om en handling till exempel på grund av tekniska störningar eller för att tjänsten är uppdelad i flera kanaler. Det kan leda till rättsförluster och samtidigt försvaga förtroendet för myndighetskommunikationen. Behovet av rådgivning ökar och systemen för sökande av ändring belastas. Detta har inte alls beaktats i propositionen.

Oklarheten i systemet ökar ytterligare när nya servicekanaler införs först i efterhand. En medborgare kan samtidigt ha tillgång till Suomi.fi-meddelanden och en eller flera privata digitala posttjänster, vilket leder till att meddelandena sprids över olika kanaler. Också bestämmelserna om att sända notifikationer är inkonsekventa ur användarens synvinkel, eftersom en notifikation kan sändas från olika tjänster eller helt och hållet utebli från den tjänst som användaren i första hand använder. Det försvagar systemets förutsebarhet och leder till ökad osäkerhet i anslutning till myndigheternas kommunikation.

När nya aktörer och gränssnitt införs först i efterhand i ett system som redan tagits i bruk, ökar antalet aktörer som deltar i behandlingen av personuppgifter och den tekniska helheten blir mer komplicerad. Det ökar risken för personuppgiftsincidenter och för att känsliga uppgifter sprids i större utsträckning. Samtidigt förblir det oklart hur privata aktörer kan utnyttja information som de fått via systemet, vilket ökar osäkerheten med avseende på tillgodoseendet av skyddet för personuppgifter.

Dessutom är den överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till privata aktörer som föreslås förenad med konstitutionella frågor. Den modell som regeringen föreslår, där en myndighet och en privat aktör delvis sköter samma uppgift parallellt, är exceptionell och behöver vara särskilt motiverad. Förslaget motiveras dock inte tillräckligt i propositionen. Därför är det osäkert om förutsättningarna enligt 124 § i grundlagen uppfylls, särskilt med beaktande av de risker för rättsskyddet och de grundläggande fri- och rättigheterna som uppgiften är förenad med. Enligt

Betänkande FvUB 14/2026 rd **Reservation 2**

grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter endast genom lag eller med stöd av lag anförtros andra än myndigheter, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och om det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning.

Utifrån sakkunnigutfrågningen bedöms propositionen vara bristfällig också med tanke på tillförlitligheten i delgivningsförfarandet. Det centrala syftet med delgivningen är att säkerställa att myndighetens meddelande når mottagaren i rätt tid och på ett tillförlitligt sätt. Den nu föreslagna modellen, där meddelanden kan förmedlas via flera tjänster, försvagar myndigheternas möjligheter att försäkra sig om att delgivningen genomförs till exempel vid tekniska störningar och kan öka osäkerheten kring när rättsverkningarna börjar gälla.

Frågor som gäller konkurrensneutralitet och marknadens funktion blir centrala problem för de aktörer som tillhandahåller privata digitala posttjänster. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata är serviceproducent och tillsynsmyndighet samt utarbetar avtalsvillkor. Det skapar en intressekonflikt som kan snedvrída konkurrensen till nackdel för privata aktörer. Arrangemanget ökar åtminstone inte förtroendet.

Genom den föreslagna modellen överförs också kostnaderna för offentliga uppdrag på privata aktörer. Med andra ord blir en privat aktör tvungen att med egna pengar och utan ersättning betala för att utföra en offentliga förvaltningsuppgift, vilket är helt exceptionellt. Detta försvagar samtidigt incitamenten att investera och utveckla tjänsterna. Förslaget att införa den nya modellen när den offentliga tjänsteleverantören redan har etablerat sin ställning är ägnat att försämra marknadens funktion och konkurrensförutsättningarna.

Regleringen kan dessutom ställvis anses vara alltför inexact. Det framgår till exempel inte tillräckligt tydligt av lagen vad tillhandahållandet av ett visningsprogram ska omfatta och vilka skyldigheter som åläggs tjänsteleverantörerna. Det är problematiskt med tanke på det praktiska genomförandet, eftersom oklara skyldigheter ökar tolkningsproblemen och osäkerheten.

Slutsatser

Av sakkunnigyttrandena framgår entydigt att även om målen att främja elektronisk myndighetskommunikation och ett mångsidigare serviceutbud är motiverade, kommer den oklara propositionen om den genomförs att medföra allvarliga problem med tanke på medborgarnas rättsskydd.

Vi anser att regeringen utöver den aktuella propositionen också bör ompröva de lagar om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet som riksdagen godkände den 11 mars 2026 (RSv 10/2026 rd). Regeringen bör säkerställa att systemet är tydligt, att ansvaret är entydigt, att rättsskyddet och de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses samt att marknadsmodellen är konkurrensneutral och fungerande. Endast om dessa förutsättningar uppfylls kan propositionen på ett hållbart sätt uppnå de uppställda målen med tanke på medborgarnas rättsskydd, konkurrensneutralitet och en fungerande och högklassig tjänstemarknad.

Betänkande FvUB 14/2026 rd
Reservation 2

Utifrån det som sägs ovan föreslår vi att riksdagen godkänner tio uttalanden.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget, och

*att riksdagen godkänner tio uttalanden (**Reservationens förslag till uttalanden**).*

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att statsrådet bedömer lagstiftningen om elektronisk delgivning som en helhet och lämnar behövliga ändringar till riksdagen så att systemet är tydligt, förutsägbart och lätt att använda för medborgarna.*
- 2. Riksdagen förutsätter att statsrådet säkerställer att elektronisk delgivning inte leder till rättsförluster i situationer där ett meddelande de facto inte når mottagaren. Det måste utfärdas tydliga bestämmelser som tryggar kundens rättsskydd i en störningssituation.*
- 3. Riksdagen förutsätter att statsrådet vidtar åtgärder för att stärka det digitala stödet och säkerställa att grupper med särskilda behov har möjlighet att använda tjänsten.*
- 4. Riksdagen förutsätter att ansvaret och skyldigheterna för delgivningen definieras entydigt i lagen så att myndigheten de facto har möjlighet att försäkra sig om att delgivningen genomförs.*
- 5. Riksdagen förutsätter att statsrådet säkerställer att systemet inte leder till att myndighetsmeddelanden sprids över flera tjänster så att medborgarna har svårt att följa dem.*
- 6. Riksdagen förutsätter att det innan lagen genomförs fullt ut görs en heltäckande bedömning av riskerna i anslutning till informationssäkerheten och dataskyddet och att det föreskrivs om behövliga tilläggskrav för privata aktörer.*
- 7. Riksdagen förutsätter att statsrådet bedömer förutsättningarna för överföring av en offentlig förvaltningsuppgift med avseende på 124 § i grundlagen och vid behov preciserar regleringen.*
- 8. Riksdagen förutsätter att de olika rollerna för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata skiljs åt organisatoriskt och operativt så att konkurrensneutraliteten förverkligas.*
- 9. Riksdagen förutsätter att statsrådet bereder en modell genom vilken privata digitala posttjänster ersätts för de kostnader som uppstår på grund av skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften.*

Betänkande FvUB 14/2026 rd
Reservation 2

10. Riksdagen förutsätter att statsrådet preciserar regleringen och avtalsvillkoren så att de inte blir oskäliga eller hindrar nya aktörer från att komma in på marknaden.

Helsingfors 11.6.2026

Petri Honkonen cent
Hanna Räsänen cent

Betänkande FvUB 14/2026 rd

Reservation 3

Reservation 3

Motivering

Regeringen föreslår att de elektroniska delgivningar som myndigheterna sänder till den meddelandeförmedlingstjänst som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar ska kunna visas för dem som använder tjänsten inte enbart i meddelandeförmedlingstjänstens användargränssnitt (tjänsten Suomi.fi-meddelanden) utan också i digitala tjänster som tillhandahålls av privata aktörer.

Den föreslagna regleringen är nära kopplad till regeringens proposition RP 124/2025 rd om prioritering av elektronisk delgivning och proposition RP 157/2025 rd om prioritering av elektronisk delgivning inom Skatteförvaltningen. Utskottet har också nyligen behandlat ändringar i bestämmelserna om delgivning inom Tullen (FvUB 11/2024 rd — RP 28/2024 rd).

Till skillnad från den allmänna lagstiftningen om prioriteringen av elektronisk delgivning och bestämmelserna om delgivning inom Skatteförvaltningen och Tullen är utgångspunkten för den aktuella propositionen att den bygger på frivillighet. Det betyder att valet av något annat visningsprogram än Suomi.fi-meddelanden förutsätter aktiva åtgärder av personen och baserar sig på eget frivilligt val (RP, s. 48).

Som justitieombudsmannen konstaterar i sitt yttrande till utskottet ska regleringen om elektronisk delgivning vara så tydlig som möjligt för kunderna inom förvaltningen, oberoende av om införandet av ett privat visningsprogram baserar sig på frivillighet. Den föreslagna regleringen gör systemet mer komplicerat och svårbegripligt. Detta är problematiskt särskilt för dem som har svårt att följa elektronisk myndighetspost och kan leda till att de inte vet vilken tjänst eller vilket visningsprogram de ska använda. Enligt justitieombudsmannens iakttagelser har det inte varit enkelt för alla att i större utsträckning börja använda tjänsten Suomi.fi och systemet är inte begripligt för alla användare.

Som vi har konstaterat i reservationen till ovan nämnda betänkande om prioritering av elektronisk delgivning (FvUB 1/2026 rd — RP 124/2025 rd) välkomnar vi i sig att man strävar efter att underlätta den digitala kommunikationen i myndighetsverksamhet.

Genom lagstiftningen blir nu också privata aktörer en del av myndighetskommunikationen. Detta är inte nödvändigt för att underlätta användningen av digitala tjänster. Tvärtom är risken att det redan svårbegripliga systemet skapar ytterligare förvirring.

I sina yttranden till utskottet har justitieministeriet och justitieombudsmannen påpekat att den föreslagna modellen, där en myndighet och en privat aktör sköter samma uppgift, behöver vara ytterst motiverat med hänsyn till kravet på ändamålsenlighet. Det är mycket tveksamt om kravet på ändamålsenlighet uppfylls i fråga om den föreslagna uppgiftsöverföringen som eventuellt kan ha betydande negativa konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna.

Betänkande FvUB 14/2026 rd
Reservation 3

Varken propositionen eller utskottets betänkande innehåller tillräckliga motiveringar för att det ska kunna konstateras att regleringen är ändamålsenlig, eftersom den lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning som nyligen trädde i kraft fortfarande är svåröverskådlig för en stor del av medborgarna.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget.

Helsingfors 11.6.2026

Anna Kontula vänst